

Soạn bài: Hạnh phúc của một tang gia (Trích *Số đỏ* - Vũ Trọng Phụng)

Hướng dẫn Soạn bài: Hạnh phúc của một tang gia (Vũ Trọng Phụng)

Câu 1: Ý nghĩa của cách đặt nhan đề cho đoạn trích

- Cách đặt tên nhan đề rất lạ, gây cảm giác tò mò, chú ý cho người đọc và cũng thể hiện một nghịch lý nực cười: trong tang gia mà lại có hạnh phúc.

- Mâu thuẫn trào phúng cơ bản nằm ngay trong nhan đề. Đám con cháu vô cùng hạnh phúc trước cái chết của cụ Tổ vì họ đã phải chờ đợi quá lâu. Cụ cố Tổ mất đi đối với con cháu này lại là một niềm sung sướng vì chúng sẽ được hưởng gia tài.

- Trong đoạn trích này, tác giả cũng dựng nên bối cảnh của một tang gia bối rối; chẳng những bối rối mà còn rất lo lắng và bận rộn. Nhưng nghịch lý lại tiếp tục được bộc lộ khi lo lắng, bận rộn không phải cho một đám ma mà là lo tổ chức cho chu đáo, linh đình một ngày vui, một đám hội. Như vậy, cách đặt tiêu đề vừa gây chú ý cho người đọc, vừa phản ánh đúng một sự thật mỉa mai, hào hước và tàn nhẫn.

Câu 2:

Cái chết của cụ tổ là niềm hạnh phúc của con cháu bởi đây là niềm mong đợi của chúng đã từ lâu khi cụ tổ chết đi chúng sẽ nhận được một số tiền lớn, mỗi thành viên trong gia đình cụ cố tổ chỉ là những kẻ tham lam độc ác chúng coi tiền bạc là tất cả rồi làm những trò đáng xấu hổ.

Mỗi người trong gia đình lại có những niềm hạnh phúc khác nhau:

- Cụ cố Hồng mơ màng nghĩ đến cảnh mình mặc đồ xô gai chống gậy ho lộ khụ để thiên hạ bình phẩm ngợi khen.

- Bà văn minh thì sốt cả ruột vì mãi không được mặc những đồ xô gai tân thời, cái mũ mấn trắng viền đen..,

- Cô Tuyết sẽ có dịp khoe thân thể nõn nà của mình, mặc một bộ áo thơ ngây để chứng tỏ mình còn trong trắng.

- Những người đến dự tang thì như là cụ cố chết đi để có một buổi họp mặt và khoe đủ thứ trang phục hoặc phê bình đủ kiểu ...

Mỗi người đều có những niềm hạnh phúc riêng, nhưng bọn chúng chỉ hành động như những kẻ bất hiếu. Qua đây phê phán những kẻ lố lăng đòi bại và có những hành động không có nhân tính và toàn những kẻ bất hiếu.

Câu 3: Cảnh đưa tang

Trong cái không khí đó mọi người đang diễn theo những thói lố bịch nó làm cho con người đau đớn khi nhìn thấy cảnh tượng đó, một đám ma nhưng lại diễn ra theo một phong cách kiểu nhố nhăng.

Khung cảnh thì diễn ra nhộn nhịp, có tất cả các thành phần tham gia cả trai và gái, họ chim chuột với nhau, một đám ma của cụ tổ trở thành một ngày hội tưng bừng với đầy đủ những hình ảnh cạch cõm.

Đám ma gương mẫu: đây là lời nhận xét của tác giả bởi một đám ma được diễn ra theo một trình tự nó được sắp xếp hợp tình hợp lý, thu hút những điều quan tâm của mọi người.

Trong những điều đó cái mà tác giả quan tâm ở đây đó là cái đám ma gương mẫu ấy được người nhà của cụ cố diễn theo một cách chuyên nghiệp đây là những hành động làm cho học mất đi bản chất của một con người có nhân đức.

Kèn trống nhộn nhịp, huyền ảo, con người thì cười đùa mỗi người làm theo một kiểu, thật nhố nhăng và làm cho người khác thấy khó chịu về hành động xấu xa đấy.

Câu 4: Thái độ của nhà văn về xã hội.

Một xã hội suy tàn với những chế độ thối nát, tác giả đã miêu tả đầy đủ những hình ảnh đó để thể hiện những hình ảnh chi tiết trong đoạn văn, hình ảnh này biểu tượng cho một điều đó là đồng tiền làm mờ mắt con người họ chỉ biết đến tiền mà không biết đến tình người.

Câu 5: Nghệ thuật trào phúng đặc sắc được thể hiện trong đoạn trích *Hạnh phúc của một tang gia*.

- Từ một tình huống trào phúng cơ bản – Hạnh phúc của một tang gia được tác giả triển khai mâu thuẫn theo nhiều tình huống khác nhau, tạo nên một màn hài kịch lớn, phong phú và biến hóa khôn lường gây nhiều thú vị cho người đọc. Một trong những thủ pháp quen thuộc được tác giả sử dụng là phát hiện những chi tiết đối lập gay gắt nhưng cùng tồn tại trong một sự vật, một con người để từ đó làm bật lên tiếng cười châm biếm.

- Ngoài ra, tác giả còn sử dụng nhiều thủ pháp cường điệu: nói ngược, nói mỉa mai... sử dụng đan xen linh hoạt trong đoạn trích và đều mang lại hiệu quả nhất định. Chẳng hạn, cái chết của cụ tổ khiến mọi người trong cái đại gia đình bất hiểu không ai giống ai. Đặc biệt, đám rước đưa ma được tổ chức nhớ nhãng, lố bịch và nó trở thành cơ hội tốt để mọi người gặp gỡ, giao lưu, phô trương thanh thế và cười cợt, nói xấu, nói mỉa nhau...

- Tác giả còn có con mắt tinh đời để nhìn thấy và miêu tả đúng cái nét riêng của từng nhân vật xuất hiện trong đoạn trích. Ngòi bút miêu tả của Vũ Trọng Phụng linh hoạt, biến hóa, giàu yếu tố hài hước gây cười và sắc sảo tinh tế đến từng chi tiết nhỏ. Vũ Trọng Phụng xứng đáng là một bậc thầy – một nhà văn hiện thực xuất sắc trong việc sử dụng nghệ thuật trào phúng.